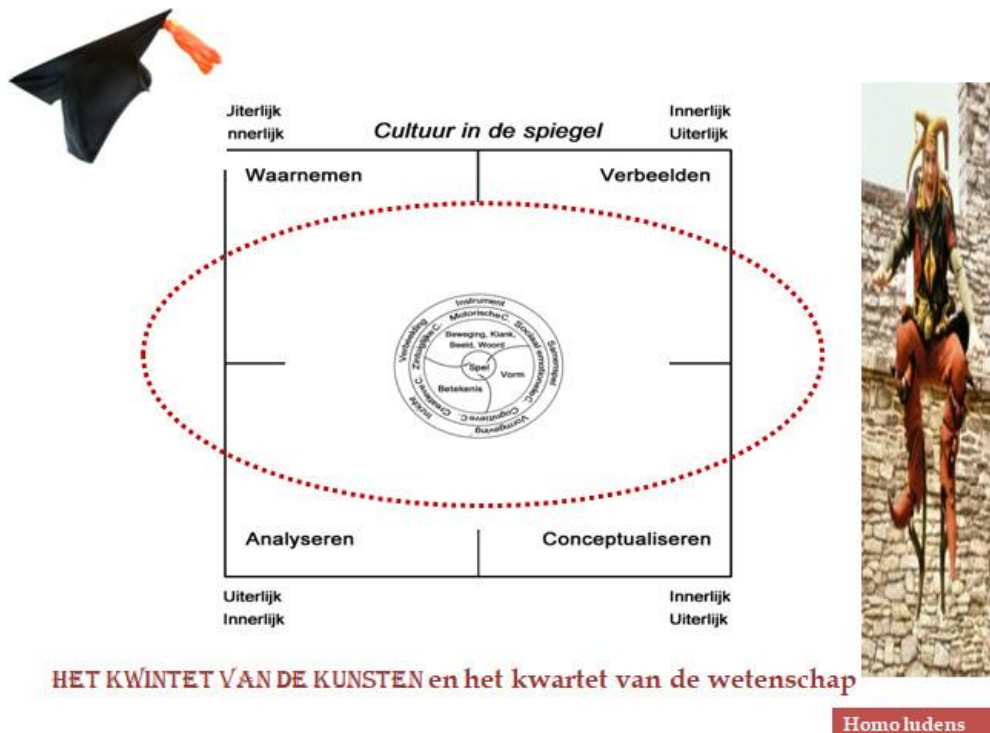

Kunst en Cultuur nader bekeken

Cultuurnetwerk (landelijk en lokale centra) omschrijft cultuureducatie in ruimste zin als volgt: *alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of als middel wordt ingezet. In het algemeen laat cultuureducatie mensen kennismaken met kunst- en cultuuruitingen en verdiept het inzicht daarin.* Het vervolgt met: *Cultuureducatie wordt in de praktijk gehanteerd als verzamelbegrip voor kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie.* Onder media-educatie verstaat cultuurnetwerk met name de media als informatieverstrekkers.

Cultuur in de spiegel - een vierjarig onderzoek (2008-2012) van de afdeling Kunsten, Cultuur en Media van de Rijksuniversiteit Groningen samen met SLO - brengt cultuureducatie terug tot vier aspecten: waarnemen, verbeelden, analyse en concept. Onder verbeelden valt voor hen tevens vormgeving; zij sluiten hiermee aan bij de traditionele beeldende kunstvakken die eveneens beide verwarren. *Cultuur in de spiegel* stelt dat cultuureducatie betrekking heeft op cultureel (zelf)bewustzijn.

De kerndoelen vanuit **het Ministerie** wekken de indruk met name erkenning van kunstproducties en kunstenaars te beogen. Als je de kerndoelen van Kunstzinnige oriëntatie bekijkt, dan krijgt de werkvloer slechts één kerndoel van de drie. Met het leergebied kunst en cultuur is het al niet veel beter gesteld, de werkvloer krijgt daar twee van de vijf kerndoelen. Het hoofdaccent is dus de boekenplank, terwijl de lessen beeldend, dans, drama en muziek zich afspelen op de werkvloer. In de bovenbouw voortgezet onderwijs kent CKV een verhouding van 3 (kijken - erover leren- verslagen schrijven) –op 1 (zelf doen). Alleen in de bovenbouw zijn er aparte kerndoelen voor de kunstvakken.

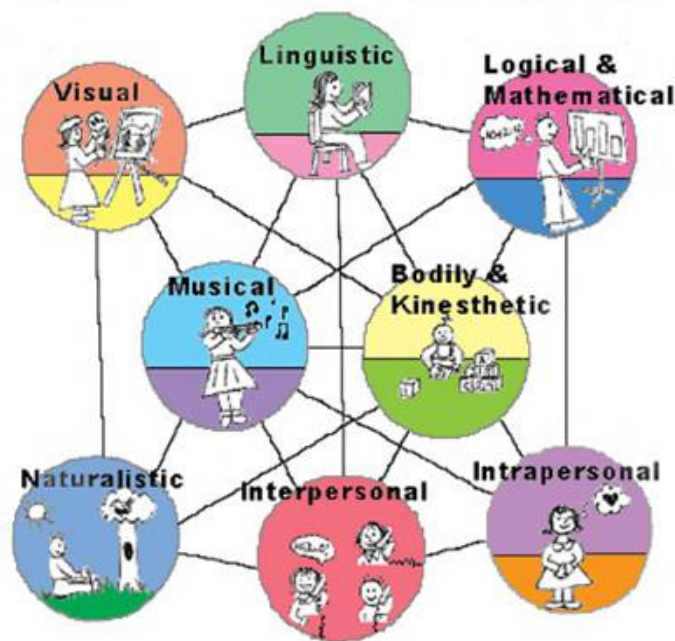
In basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs zijn cultuur- en kunsteducatie onder een en dezelfde noemer geplaatst en zorgt voor verwarring. Basisonderwijs: kunstzinnige oriëntatie
Onderbouw voortgezet onderwijs: het leergebied kunst en cultuur

In de bovenbouw worden beide pas gesplitst in algemene culturele kennis en de kunsten.

Bovenbouw vmbo: kunstvakken 1 en kunstvakken 2

Bovenbouw havo/vwo: CKV en kunst algemeen/kunst drama voor ons vak

Het kwintet van de kunsten kent vijf elementen, waarvan drie daadwerkelijk ambachtelijk vormgeven aan wat je waarneemt, verbeeldt, analyseert of conceptualiseert. De kunstvakken stellen het spelen en experimenteren met de kunstzinnige middelen en mogelijkheden centraal; zij doen dit vanwege de meerwaarde die deze bieden aan ervarend en ontwerpend leren. **Spelen is de Kunst** ziet de weg naar cultureel zelfbewustzijn breder dan enkel cognitie en stelt het handelend weten voorop. Een handelend mens beseft meer wat hij weet, waardoor hij verantwoordelijkheid neemt. We beschrijven op www.ludische-pedagogie.eu uitgebreid hoe het cultuurkwintet en nog enkele andere kwintetten bijdragen aan alle vijf kerncompetenties van de mens: de zintuiglijke, motorische, sociaal emotionele, cognitieve en creatieve competentie. Alles ten dienste stellen aan cognitie is niet bevorderlijk voor het ontwikkelen van volwaardige mensen en sluit niet aan bij ieders cognitieve intelligentieniveau. De kwaliteit 'emotionele intelligentie' mag men zo langzamerhand als ingeburgerd beschouwen, maar ook de meervoudige intelligenties zoals Gardner deze in kaart heeft gebracht, zijn inmiddels vrij algemeen bekend. Als je oog hebt voor *Hoe* een jongere intelligent is, honoreer je een ruimer palet en geef je het woord niet het laatste woord.

Binnen **kunst- en cultuureducatie** is de **driedeling** receptie - (re)productie en reflectie gangbaar. Cultuurnetwerk hanteert de leerstrategieën: **actief, receptief en reflectief.**

Actie

LuPe stelt dat alle drie de leerstrategieën actief behoren te zijn en hanteert voor actief: (re)productief als het om ambachtelijk kunnen gaat en productief als het om spelen gaat.

Receptie

Receptie ziet ze ook breder dan de gangbare betekenis van: kunstproducties waarnemen. LuPe onderscheidt uiterlijk en innerlijk waarnemen. Het innerlijk zien van eigen associaties – ideeën – voorstellingen, ofwel verbeelding, zoals we allemaal ervaren.

Reflectie

Ook hierin is meer mogelijk dan praten, we zien spotprenten, horen rappers, kennen Comedia dell'arte van vroeger en genieten van cabaretiers. De nar ontbreekt in het hedendaagse en het reflecteren wordt topzwaar als humor niet mee mag spelen.

Droogzwemmen - Droogstoppel

Kennen
Kunnen

Intelect - Intelligent

Homo ludens

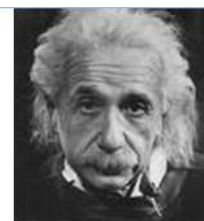
Kunstzinnige oriëntatie - Leergebied Kunst & Cultuur en CKV:

Vanuit een eigen referentiekader bezoeken jongeren voorstellingen (receptie); incidenteel, indien de tijd het toelaat, spelen ze ter voorbereiding of verwerking enkele scènes (reproducen) en beantwoorden ze vragen over de voorstelling (reflectie). Als we in scholen niet spelen beperkt de kennismaking met de kunsten zich tot waarnemen en praten over. Eigen intuïtie, inspiratie, impulsen om eigen verbeelding vorm te geven en vandaaruit te herkennen en erkennen in de kunsten. We honoreren dan meer ieders eigen talenten.

Talent of Intelligent

- PICASSO
- FREUD
- EINSTEIN

- GHANDI
- MARTHA GRAHAM

